

Становище на Комитета на регионите относно „Механизъм за гражданска защита на Съюза“

(2012/C 277/16)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- приветства преминаването от реактивен и спорадичен подход към по-интегриран, ефективен и подобрен механизъм;
- посочва, че местните и регионалните власти обикновено са ключови участници в управлението на кризисни ситуации и поради това би било целесъобразно да бъдат привлечени към подготовката на оценката на риска и планове за управление на риска;
- смята, че ЕС следва да работи с националните власти за увеличаване на броя на курсовете за обучение на персонала на местно и регионално равнище, за да се гарантира ефективна реакция на кризисните ситуации;
- категорично счита, че ЕС следва да създаде платформа, която би могла да се използва за обмен на информация и опит в областта на справянето с бедствия между държавите членки и техните местни и регионални власти;
- подчертава необходимостта от по-голяма точност на съдържащите се в решението определения, както и по отношение на исканията за помощ в отговор на настъпили или неминуеми сериозни бедствия;
- смята, че за основа на планове за управление на риска следва да се използва стандартен модел, който да гарантира възможността за сравняване на тяхното съдържание;
- е убеден, че трябва да се изготви график за държавите членки с оглед на редовното актуализиране и представяне на планове за управление на рисковете.

Докладчик	Adam BANASZAK (PL/EA), член на Регионалната асамблея на Куявско-Поморското воеводство
Отправен документ	„Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета относно „Механизъм за гражданска защита на Съюза“ COM(2011) 934 final

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. с удоволствие отбелязва, че предложението е свързано с политиката на Комисията за разработване на по-добри решения и по-съгласувана политика за реагиране на бедствия и че то допринася за постигане на целите на стратегия „Европа 2020“ и за повишаване на безопасността на гражданите на ЕС като част от Стокхолмската програма и Стратегията на ЕС за вътрешна безопасност;

2. отбелязва, че новите предложения са формулирани въз основа на преразглеждането на разпоредбите за гражданска защита и опита от предишни бедствия;

3. с удоволствие отбелязва, че настоящото предложение представлява още една стъпка на Комисията към опростяване и рационализиране на законодателството посредством едно единствено законодателно предложение за периода 2014-2020 г., което обединява съществуващи предложения относно сътрудничеството в областта на гражданската защита на равнище ЕС, регулирани от два правни инструмента: Решение на Съвета 2007/779/ЕО, Евратом от 8 ноември 2007 г. за създаване на общностен механизъм за гражданска защита и Решение на Съвета 2007/162/ЕО, Евратом от 5 март 2007 г. за създаване на финансов инструмент в областта на гражданската защита;

4. посочва, че местните и регионалните власти обикновено са ключови участници в управлението на кризисни ситуации и че разпространението на информация до лицата, отговарящи за мерките за реагиране на кризи на местно и регионално равнище, би трябвало да бъде една от целите на законодателството в областта на гражданската защита;

5. подчертава, че укрепеният механизъм за гражданска защита ще допринася за прилагането на каузата за солидарност; оценява факта, че се отделя особено внимание на осигуряването на тясно сътрудничество между гражданската защита и хуманитарната помощ, както и на съгласуваността с мерките, предприемани по линията на други политики и инструменти на ЕС, по-специално в областта на политиката по отношение на свободата, сигурността и правосъдието. Съгласуваността с другите финансови инструменти на ЕС би следвало да изключва дублиране на финансирането;

6. подкрепя принципите на солидарност, сътрудничество, координация и взаимна подкрепа между държавите членки на ЕС, регионите и местните общности в областта на гражданската защита; изразява съгласие с Комисията, че с оглед на укрепването

на интегрирания капацитет на ЕС за реакция на бедствия е необходимо да се премине от спорадичен подход към мерки, планирани достатъчно рано, както и към интегрирана политика по отношение на курсовете за тренировки и обучение, отчитане на хоризонталния характер на мерките за предотвратяване на бедствия (например в областта на опазването на околната среда, изменението на климата, наводненията, опасността от пожари, сигурността, здравеопазването и регионалната политика) и улесняване на по-нататъшното сътрудничество между участващите държави;

7. посочва също, че ЕС следва да работи с националните власти за увеличаване на броя на курсовете за обучение на персонала на местно и регионално равнище, за да се гарантира достатъчна първоначална, и най-вече ефективна реакция на кризисните ситуации;

8. изразява съгласие, че мерките за гражданска защита са сред основните правомощия на държавите членки и че механизмът не бива да се отразява на основната отговорност на държавите членки да защитават от бедствия намиращите се на тяхна територия хора, околна среда и собственост. Основната цел на механизма за гражданска защита на ЕС следва да бъде подкрепа, координиране и допълване на мерките на държавите членки;

9. изтъква значението на по-тясното сътрудничество с държавите членки и местните и регионалните власти във връзка с мерките за гражданска защита при сериозни извънредни ситуации;

10. смята, че ЕС следва да установи конкретните области, в които се наблюдава недостиг на ресурси, и да определи как точно би могъл да помогне на държавите членки в техните усилия за подобряване на готовността, по-специално във връзка с местните и регионалните власти. Държавите членки и ЕС следва да се стремят да използват наличните средства по такъв начин, че да не създават допълнителна финансова и административна тежест, не на последно място - за местните и регионалните власти;

11. категорично счита, че ЕС следва да създаде платформа, която би могла да се използва за обмен на информация и опит в областта на справянето с бедствия между държавите членки и техните местни и регионални власти;

12. подчертава, че държавите членки, с подкрепата на ЕС, следва да ангажират местните и регионалните власти в реагирането на бедствия на ранен етап, като прилагат системата за многостепенно управление, която се използва в областта на политиката на сближаване;

13. подкрепя предложението за съсредоточаване на конкретни цели върху превенцията, като се гарантира готовност за реагиране на бедствия и се улесняват бързите и ефективни мерки за реагиране в случай на сериозни бедствия или неминуемото настъпване на такива;

Оценка на съществуващите недостатъци и области, в които те са били отстранени

14. отбелязва значението на непрекъснатото опростяване на приложимото законодателство (предложението е сериозна стъпка в тази насока) и на съответните процедури, като същевременно се гарантира тяхната недвусмисленост и прозрачност; това би трябвало да ограничи административната тежест и да послужи като отправна точка за по-нататъшни мерки, насочени към опростяване и рационализиране на механизма. Отбелязва, че един стандартен модел би могъл да бъде от полза за изготвяне на индивидуални планове за управлението на риска. Липсата на такъв модел би могла да доведе до съществени противоречия между отделните планове. Липсата на указания за обхвата на плановете и основното им съдържание увеличава разходите за тяхното изготвяне, затруднява сравнението и, което е най-важно, поставя под въпрос принципите, на които се основава изискването държавите членки да представят планове;

15. подчертава, че местните и регионалните власти могат да осигурят незабавна реакция на бедствия, тъй като разполагат с подробна информация за местните географски и социални условия; смята, че би било подходящо държавите членки да привличат местните и регионалните власти към подготовката на оценката на риска и плановете за управление на риска, тъй като в много случаи последните разполагат с повече сведения от националното равнище, например по отношение на оценката на заплахите;

16. отбелязва, че финансовите разпоредби в предложението относно транспорта следват правилната насока и би трябвало да дадат възможност за предприемане на повече стъпки в краткосрочен план и същевременно да разширят списъка от страни, използващи средствата, като се има предвид, че транспортът е един от основните разходи при международните мисии;

17. подкрепя мерките на Комисията за подобряване на достъпа до подходящи транспортни ресурси с цел да се подкрепи изграждането на капацитета на ЕС за бързо реагиране, при условие че целта, обхватът и условията за потенциалното прилагане на тези мерки са посочени точно; приветства възможността Комисията да осигурява допълнителен транспорт освен този, предоставен от държавите членки, като предоставя допълнителни транспортни ресурси, необходими за гарантиране на бърза реакция в случай на сериозни бедствия;

18. подчертава значението на преминаването от реактивен и спорадичен подход към по-интегриран, ефективен и подобрен механизъм. Нуждаем се от истински преход от прилагания понастоящем спорадичен подход към ранно планиране и бърза реакция;

19. разбира намеренията на Комисията по отношение на по-широкото определение на свързаните с инструмента понятия, с

цел да се гарантира гъвкаво и по-ефективно функциониране на механизма за гражданска защита; смята обаче, че би било полезно да се изяснят определенията, съдържащи се в член 4 от Решението на Европейския парламент и Съвета относно Механизъм за гражданска защита на Съюза, по-специално на понятията „бедствие“ и „сериозно бедствие“; в бъдеще това би могло да предотврати нередностите от страна на държавите членки при използване на средствата, отпуснати по линията на механизма;

20. изразява съгласие с Комисията, че следва да се подобри достъпът до критичен капацитет за реагиране и транспортни решения и същевременно да се улеснят процедурите за осигуряване на оптимално реагиране и по-тясно интегриране на политиките за превенция;

21. приветства усилията на Комисията за подобряване на капацитета за реагиране при извънредни ситуации, посредством подобряване на курсовете за обучение и ученията и изготвяне на подходящи планове за извънредните ситуации;

Основите на политиката за гражданска защита: превенция, готовност, реакция и външно измерение

22. приветства факта, че механизмът се основава на четирите основни стълба на политиката за гражданска защита: превенция, готовност, реагиране и външно измерение, като същевременно се добавят и финансови разпоредби;

23. подкрепя мерки, с които държавите членки и трети страни се насърчават да възприемат интегриран подход при управлението на бедствия;

24. подчертава, че за да се предотвратяват щетите от бедствията за хората, собствеността и околната среда е от жизненоважно значение да се предприемат мерки за изграждане и постоянно осъвременяване на база знания за рисковете, като същевременно се обменят знания, практики и информация. Жизненоважно е също така да се повиши информираността относно превенцията и да се оказва подкрепа на държавите членки и трети страни при предприемането на стъпки, като се обръща особено внимание на изготвянето на планове за управление на рисковете;

25. изразява съгласие с планираните от Комисията мерки за осигуряване на готовност, например посредством създаване на Център за спешно реагиране, управление на Обща комуникационна и информационна система за извънредни ситуации (CECIS), осигуряване на принос за развитието на системите за откриване и ранно предупреждение в случай на бедствие, създаване и поддържане на капацитета на експертни екипи, модули и елементи, както и предприемане на подкрепящи и допълващи мерки (обучение, разпространение на опит и знания). Същевременно Комитетът би желал да получи повече подробности относно исканията за помощ, отправени от държавите членки посредством Центъра за спешно реагиране. Споменаването на „конкретни искания“ в текста е изключително неясно. Също така Центърът за спешно реагиране трябва да бъде съгласуван със съществуващите национални и регионални структури;

26. изразява съгласие с планираните от Комисията мерки в случай на отправено от държава членка искане за помощ при справяне с настъпило или неминуемо сериозно бедствие, особено във връзка с мерките за улесняване на мобилизацията на екипите, експертите, модулите и помощта за намеса, които не са включени в европейския капацитет за реагиране при извънредни ситуации;

27. подкрепя инициативата на Комисията за създаване на европейски капацитет за реагиране при извънредни ситуации под формата на доброволно обединяване на предварително ангажиран капацитет за реагиране на държавите членки. Исканията за качеството на капацитета за реагиране при извънредни ситуации трябва да бъдат определени съвместно с държавите членки. Същевременно би желал да получи повече подробности относно процедурите за информиране от страна на държавите членки на Комисията за всички причини за непредоставяне на този капацитет в дадена извънредна ситуация. Също така трябва да се посочи ясно, че този капацитет може да не бъде предоставен в дадена извънредна ситуация, ако е необходим за собствени нужди;

28. смята, че е от основно значение информацията относно причините за непредоставяне на капацитета, която държавите членки дават на Комисията, да се включва в актуализирането на плановете за управление на риска;

29. подкрепя планираната от Комисията средносрочна оценка на европейския капацитет за реагиране при извънредни ситуации, чието ефективно функциониране би следвало да допринесе за постигане на конкретните поставени цели;

Заключителни бележки

30. подкрепя инициативата на Комисията да разшири опускането на средства въз основа на разглежданото решение, така че то да обхване всички форми, определени във финансовия регламент, по-специално безвъзмездни помощи, възстановяване на разходите, обществени поръчки и вноски в доверителни фондове;

31. подкрепя усилията на Комисията за предприемане на мерки, насочени към постигане на синергии и допълване с други инструменти на Съюза, като се изключва едновременна помощ, отпускана по линията на финансовите инструменти на Съюза;

32. счита, че е целесъобразно Комисията да предприеме подходящи мерки, с които да се гарантира, че при прилагането на финансовите мерки финансовите интереси на Съюза ще бъдат защитени посредством прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни действия;

33. същевременно подчертава необходимостта от по-голяма точност на съдържащите се в решението определения, както и по отношение на исканията за помощ в отговор на настъпили или неминуеми сериозни бедствия, за да се изключат евентуални нередности, произтичащи от неправилно определяне на понятията;

II. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Член 4, параграф 2 - Определения

Текст, предложен от Комисията	Изменение
<p>За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:</p> <p>2. „голямо бедствие“ означава всяка ситуация, която има или може да има неблагоприятно въздействие върху хората, околната среда или имуществото и в резултат на която може да бъде поискана помощ по Механизма;</p>	<p>За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:</p> <p>2. „голямо бедствие“ означава всяка <u>машабна</u> ситуация, която има или може да има неблагоприятно въздействие върху хората, околната среда или имуществото, <u>която трудно може да се овладее адекватно определяна с капацитета за реагиране, обичайно поддържан от държава членка на ЕС и в резултат на която може да бъде поискана помощ по Механизма;</u></p>

Изменение 2

Член 6 – Плановете за управление на риска

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>1. С цел осигуряване на ефективно сътрудничество в рамките на Механизма, държавите-членки съобщават на Комисията своите плановете за управление на риска.</p>	<p>1. С цел осигуряване на ефективно сътрудничество в рамките на Механизма, държавите членки съобщават на Комисията своите плановете за управление на риска <u>веднага, след като бъдат изготвени.</u></p>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>2. При плановете за управление на риска се вземат под внимание националните оценки на риска и други съответни оценки на риска и следва да бъдат съгласувани с други съответни плановете, които са в сила в съответната държава-членка.</p> <p>3. Държавите-членки гарантират, че техните плановете за управление на риска ще са готови и ще са представени на Комисията в своя най-актуален вид най-късно до края на 2016 г.</p>	<p>2. При плановете за управление на риска се вземат под внимание националните, <u>регионалните и местните</u> оценки на риска и други съответни оценки на риска и следва да бъдат съгласувани с други съответни плановете, които са в сила в съответната държава-членка.</p> <p>3. <u>Независимо от приложимите в дадена държава членка практики и процедури, плановете за управление на риска би трябвало да включват следните елементи:</u></p> <p>а) <u>характера на заплахата и риска от нейното осъществяване, включително въздействието върху критичната инфраструктура, както и карти на рисковете и заплахите;</u></p> <p>б) <u>задачите и запълненията на лицата, участващи в управлението на кризите посредством мрежи за безопасност, включително ролята на местните и регионалните власти в управлението на рисковете;</u></p> <p>в) <u>опис на ресурсите, които се планира да бъдат използвани при извънредни ситуации.</u></p> <p>4. Държавите-членки гарантират, че техните <u>настоящи</u> плановете за управление на риска ще са готови и ще са представени на Комисията <u>в своя най-актуален вид най-късно до края на 20162014г.</u> <u>Държавите членки следва непрекъснато да обновяват своите плановете за управление на риска и да ги представят на Комисията най-малко веднъж годишно в края на всяка година, като се започне от 2015 г.</u></p>

Изложение на мотивите

Липсата на стандартен модел, който да се използва като основа на плановете за управление на риска, може да доведе до съществени различия в съдържанието на отделните плановете. Освен това е от основно значение да се определи и подчертае ролята на местните и регионалните власти, предвид факта, че поради познанието в подробности на местните географски и социални условия те са в най-добра позиция да гарантират незабавна реакция в случай на бедствие. Следва да се определи график за редовно актуализиране и представяне на плановете за управление на риска от държавите членки, като същевременно се изисква незабавно конкретно актуализиране в случай на внезапни и неочаквани промени на настоящия план.

Изменение 3

Член 7, буква а) - Действия на Комисията в областта на общата готовност

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Комисията изпълнява следните действия в областта на готовността:</p> <p>а) създаване и управление на Център за спешно реагиране (ERC) с капацитет за оперативност 24 часа на ден и 7 дни в седмицата, който служи на държавите членки и на Комисията за нуждите на Механизма;</p>	<p>Комисията изпълнява следните действия в областта на готовността:</p> <p>а) създаване и управление на <u>съгласуван със съществуващите национални и регионални структури</u> Център за спешно реагиране (ERC) с капацитет за оперативност 24 часа на ден и 7 дни в седмицата, който служи на държавите членки и на Комисията за нуждите на Механизма;</p>

Изложение на мотивите

Относно създаването и функционирането на Центъра за спешно реагиране трябва обезателно да се гарантира, че на европейско равнище няма да се създават паралелни структури и да се използват неясни процедури. Затова в член 7 от предложението за решение, в който се урежда Центърът за спешно реагиране, трябва да е посочено, че е необходимо да се отчетат националните и регионалните структури и че Центърът трябва да се съгласува с тях.

Изменение 4

Член 11, параграфи 3 и 7 - Европейски капацитет за спешно реагиране

Текст, предложен от Комисията	Изменение
1. Създава се Европейски капацитет за спешно реагиране под формата на доброволно обединяване на средства за реагиране, предварително заделени от държавите членки.	1. Създава се Европейски капацитет за спешно реагиране под формата на доброволно обединяване на средства за реагиране, предварително заделени от държавите членки.
2. Въз основа на примерните сценарии Комисията в сътрудничество с държавите членки определя видовете и броя на средствата, които са необходими за Европейския капацитет за спешно реагиране (наричани по-долу „цели на капацитета“).	2. Въз основа на примерните сценарии Комисията в сътрудничество с държавите членки определя видовете и броя на средствата, които са необходими за Европейския капацитет за спешно реагиране (наричани по-долу „цели на капацитета“).
3. Комисията определя изискванията по отношение на качеството на средствата, които ще бъдат определени за Европейския капацитет за спешно реагиране. Държавите членки са отговорни за гарантиране на тяхното качество.	3. Комисията <u>в сътрудничество с държавите членки</u> определя изискванията по отношение на качеството на средствата, които ще бъдат определени за Европейския капацитет за спешно реагиране. Държавите членки са отговорни за гарантиране на тяхното качество.
4. Комисията установява и управлява процедура за сертифициране и регистриране на капацитетите, които държавите членки предоставят на Европейския капацитет за спешно реагиране.	4. Комисията установява и управлява процедура за сертифициране и регистриране на капацитетите, които държавите членки предоставят на Европейския капацитет за спешно реагиране.
5. Държавите членки доброволно определят и регистрират капацитети, които предоставят за Европейския капацитет за спешно реагиране. Регистрацията на многонационални модули, предоставени от две или повече държави членки, се предприема съвместно от всички съответни държави членки.	5. Държавите членки доброволно определят и регистрират капацитети, които предоставят за Европейския капацитет за спешно реагиране. Регистрацията на многонационални модули, предоставени от две или повече държави членки, се предприема съвместно от всички съответни държави членки.
6. Капацитетите, регистрирани в Европейския капацитет за спешно реагиране, се предоставят за операции за спешно реагиране по Механизма по искане на Комисията чрез ERC. Държавите членки информират Комисията във възможно най-кратък срок за каквито и да е непреодолими причини, които ги възпрепятстват да предоставят капацитетите при конкретна извънредна ситуация.	6. Капацитетите, регистрирани в Европейския капацитет за спешно реагиране, се предоставят за операции за спешно реагиране по Механизма по искане на Комисията чрез ERC. Държавите членки информират Комисията във възможно най-кратък срок за каквито и да е непреодолими причини, които ги възпрепятстват да предоставят капацитетите при конкретна извънредна ситуация.
7. В случай на използване капацитетите остават под командването и ръководството на държавите членки. Координирането на различните капацитети се извършва от Комисията чрез Центъра за спешно реагиране. Капацитетите остават на разположение за националните цели на държавите членки, когато не се използват за операции по Механизма.	7. В случай на използване капацитетите остават под командването и ръководството на държавите членки. Координирането на различните капацитети се извършва от Комисията чрез Центъра за спешно реагиране. Капацитетите остават на разположение за националните цели на държавите членки, когато не се използват за операции по Механизма.
8. Държавите членки и Комисията гарантират подходяща видимост на интервенциите на Капацитета на ЕС за спешно реагиране.	8. Държавите членки и Комисията гарантират подходяща видимост на интервенциите на Капацитета на ЕС за спешно реагиране.

Изменение 5

Член 15 - Реагиране на сериозни бедствия в границите на Съюза

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1. В случай на голямо бедствие на територията на Съюза или на непосредствена заплаха за такова бедствие, дадена държава-членка може да поиска помощ чрез ERC. Искането е възможно най-конкретно.	1. В случай на голямо бедствие на територията на Съюза или на непосредствена заплаха за такова бедствие, дадена държава-членка може да поиска помощ чрез ERC. Искането е възможно най-конкретно <u>и включва следната информация:</u>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	а) <u>вида голямо бедствие;</u> б) <u>засегнатата от бедствие област, както и областите, за които съществува потенциална заплаха;</u> в) <u>времето, финансовите и материалните ресурси, необходими за справяне с последствията от неизбежно или настъпило бедствие.</u>

Изложение на мотивите

По-точната информация от държавите членки в случай на голямо бедствие ще даде възможност за по-ефективни, целенасочени и ефективни от гледна точка на разходите действия по линията на механизма, както и за по-бързо постигане на желаните цели, което е от голямо значение при реагирането на бедствия.

Брюксел, 19 юли 2012 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO
